Dokumento pavadinimas	**RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA**		
Atsakinga pareigybė / struktūrinis padalinys, dokumento savininkas	Veiklos rizikų valdymo skyrius		
Tvirtina	Stebėtojų Taryba	**Patvirtinimo data**	2026-09-22
Proceso (procesų grupės) pavadinimas, kuriai yra priskiriamas dokumentas	Rizikų valdymo procesų grupė		
Pakeisto dokumento/ dokumento ankstesnės versijos data ir ankstesnis pavadinimas	2024-07-09	Rizikų valdymo politika	
Dokumento taikymas UAB ILTE ir (ar) jos įmonių grupei	ILTE ☐ ILTE įmonių grupė ☒		
Įsigaliojimo data	2026-09-22		
Dokumento peržiūrėjimo periodiškumas	Ne rečiau kaip kas 2 metus arba įvykus reikšmingiems pokyčiams.		
Dokumento viešinimas UAB ILTE internetinėje svetainėje	Taip (viešinama pilna apimtimi) ☒ Taip (viešinama tik dokumento santrauka) ☐ Ne☐		

PATVIRTINTA:
UAB ILTE Valdybos/Stebėtojų Tarybos
2026-09-22 sprendimu
(posėdžio protokolas Nr.16)

RIZIKŲ VALDYMO POLITIKA

Turinys

1. NAUDOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI 2
2. BENDROSIOS NUOSTATOS 3
3. RIZIKŲ VALDYMO PRINCIPAI 3
4. RIZIKŲ VALDYMO SISTEMA 4
5. RIZIKŲ VALDYMO PROCESAS 5
6. RIZIKŲ VALDYMO SISTEMOS STRUKTŪRA IR ATSAKOMYBĖS 5
7. RIZIKOS APETITO SISTEMA 7
8. RIZIKŲ KLASIFIKAVIMAS 7
9. RIZIKOS KULTŪRA 8
10. INFORMACIJOS TEIKIMAS 8
11. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS 9

1. NAUDOJAMOS SĄVOKOS IR SUTRUMPINIMAI

1.1. Šioje Politikoje vartojamos pagrindinės sąvokos ir sutrumpinimai:

Bendrovė	UAB ILTE
Bendrovės valdomos įmonės	UAB ILTE valdomos įmonės KŪB „Tvariųjų išteklių plėtros skatinimas“, UAB „Valstybės investicijų valdymo agentūra“, UAB „Kofinansavimas“ bei kitos Bendrovės valdomos dukterinės bendrovės, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.
Bendrovės grupė	Bendrovė ir Bendrovės valdomos įmonės
EBA	Europos bankininkystės institucija (European Banking Authority).
ICAAP	Vidaus kapitalo pakankamumo vertinimo procesas.
ILAAP	Vidaus likvidumo pakankamumo vertinimo procesas.
KRI	Pagrindiniai rizikos rodikliai (angl. Key risk indicators) – metrikos ir indikatoriai, naudojami stebėti rizikos pobūdžio ir lygio pokyčius bei anksti identifikuoti galimą nukrypimą nuo nustatytų limitų ar tolerancijos, sudarant sąlygas savalaikei rizikos valdymo reakcijai.
Politika	Ši Rizikų valdymo politika
RAF	Rizikos apetito sistemos politika (Risk Appetite Framework).
RAS	Rizikos apetito pareiškimas (Risk Appetite Statement).
Rizika	Galimų įvykių ar aplinkybių neapibrėžtumo poveikis Bendrovės tikslų įgyvendinimui.
Rizikos apetitas	Bendrovės priežiūros organų patvirtintas rizikos lygis ir struktūra, kurią Bendrovė yra pasirengusi prisiimti, atsižvelgdama į savo rizikos pajėgumą, kapitalo bei likvidumo galimybes ir strateginius tikslus.

Rizikos kultūra	Vertybių, elgsenos principų ir atsakomybės visuma, skatinanti rizikų suvokimą ir tinkamą jų valdymą visoje Bendrovės grupėje.
Rizikos profilis	Rizikos charakteristikų visuma, apibūdinanti Bendrovės veiklos rizikos lygį, rizikos toleranciją bei galimą rizikos poveikį siekiamiems tikslams.
Rizikos tolerancija	Nustatytas slenkstis ar rodiklio reikšmė, signalizuojanti apie galimą nukrypimą nuo patvirtinto rizikos apetito ar rizikos limito ir inicijuojanti informavimo bei valdymo veiksmus prieš pasiekiant ar viršijant limitą.
Rizikos valdymo sistema	Valdysenos, procesų, metodų, atsakomybių ir kontrolės priemonių visuma, skirta identifikuoti, vertinti, kontroliuoti, stebėti rizikas ir teikti apie jas informaciją
Trijų linijų modelis	Rizikų valdymo modelis, pagal kurį atsakomybės paskirstomos tarp veiklos padalinių, rizikos valdymo ir atitikties bei vidaus audito funkcijas vykdančių padalinių ir pareigūnų.
Valdymo organai	Apima valdymo funkciją atliekantį valdymo organą (Bendrovės Valdybą) ir priežiūros funkciją atliekantį valdymo organą (Bendrovės Stebėtojų Tarybą) bei jų suformuotus komitetus, kaip apibrėžta Europos bankininkystės institucijos Vidaus valdymo gairėse EBA/GL/2021/05.
Vyriausiasis rizikos pareigūnas	Rizikų valdymo ir atitikties tarnybos vadovas.

1.2. Kitos šioje Politikoje vartojamos sąvokos atitinka Europos Sąjungos reglamentuose, Lietuvos Respublikos teisės aktuose ir Bendrovės grupės vidaus dokumentuose apibrėžtas sąvokas bei sutrumpinimus.

2. BENDROSIOS NUOSTATOS

2.1. Politikos tikslas – nustatyti bendruosius rizikų valdymo sistemos principus, rizikų valdymo organizavimo ir valdysenos reikalavimus, atsakomybių pasiskirstymą bei pagrindinius rizikų valdymo procesus, užtikrinančius veiksmingą rizikų identifikavimą, vertinimą, valdymą, stebėseną ir ataskaitų teikimą.

2.2. Politikos nuostatos taikomos Bendrovės grupei. Bendrovės valdomų įmonių vidaus dokumentai, reglamentuojantys Rizikų valdymo procesus, gali papildyti šios Politikos nuostatas, tačiau negali joms prieštarauti.

2.3. Politika parengta vadovaujantis Europos Sąjungos, Lietuvos Respublikos teisės aktais bei geroja rizikų valdymo praktika, remiantis:

2.3.1. Lietuvos Respublikos nacionalinio plėtros banko įstatymu;

2.3.2. Lietuvos Respublikos finansų įstaigų įstatymu;

2.3.3. Europos bankininkystės institucijos Vidaus valdymo gairėmis (EBA/GL/2021/05);

2.3.4. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/2554 dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje (DORA).

2.3.5. Europos bankininkystės institucijos Vidaus valdymo gairėmis (EBA/GL/2021/05);

2.3.6. COSO įmonės rizikų valdymo sistema ir principais.

2.4. Politika palaiko Bendrovės ir jos valdomų įmonių strategijos įgyvendinimą visose veiklos srityse, įskaitant mandatinę ir balansinę veiklą.

2.5. Politikos įgyvendinimas ir taikymas apibrėžiamas ją detalizuojančiuose vidaus teisės aktuose (tvarkose ir procesuose), kuriuos tvirtina valdyba ar jos įgalioti asmenys pagal priimamuose vidaus teisės aktuose reguliuojamų klausimų pobūdį ir įstatymuose, Bendrovės įstatuose bei Bendrovės vidaus valdysenos dokumentuose nustatytą kompetenciją ir įgalinimus.

3. RIZIKŲ VALDYMO PRINCIPAI

3.1. Bendrovės grupė valdydama rizikas ir užtikrindama rizikų valdymo sistemai taikomų reikalavimų įgyvendinimą vadovaujasi šiais principais:

3.1.1. **Integralumo principas.** Rizikų valdymas yra integrali Bendrovės grupės valdysenos, strateginio planavimo, sprendimų priėmimo, veiklos valdymo ir vidaus kontrolės sistemos dalis. Rizikų valdymo procesai taikomi visose Bendrovės grupės veiklos srityse ir visuose organizacijos lygmenyse.

3.1.2. **Sistemingumo principas.** Visos rizikos valdomos nuosekliai taikant rizikų valdymo ciklą, apimantį rizikų identifikavimą, rizikų vertinimą, rizikų kontrolę, rizikų stebėseną bei informavimo ir ataskaitų teikimo procesus.

3.1.3. **Rizika pagrįstų sprendimų principas.** Sprendimai dėl veiklos, finansavimo, investavimo, naujų produktų ir kitų reikšmingų iniciatyvų priimami įvertinus susijusias rizikas, jų galimą poveikį Bendrovės ir jos valdomų įmonių strateginiams tikslams bei atitiktį nustatytam rizikos apetitui, tolerancijos riboms.

3.1.4. **Proporcingumo principas.** Kiekvienai rizikai parenkama jos pobūdį, mastą ir reikšmingumą atitinkanti rizikos valdymo strategija. Rizikos gali būti vengiamos, prisiimamos, mažinamos, perleidžiamos arba pasidalijamos, jeigu tai padeda efektyviau įgyvendinti Bendrovės grupės strateginius tikslus.

3.1.5. **Skaidrumo ir atskaitomybės principas.** Rizikų valdymo procesai, priimti sprendimai ir taikomos rizikų valdymo priemonės yra dokumentuojami, pagrindžiami ir užtikrinamas jų atsekamumas. Informacija apie rizikas, jų pokyčius ir taikomas rizikų valdymo priemones teikiama tiksliai, patikimai, laiku ir tinkamu detalumo lygiu Bendrovės grupės vadovybei, valdymo organams bei kitiems pagal kompetenciją sprendimus priimantiems subjektams.

3.1.6. **Nuolatinės stebėsenos principas.** Rizikų stebėsena vykdoma nuolat, siekiant laiku nustatyti pokyčius, vertinti rizikos rodiklius, teikti informaciją apie rizikas atsakingiems vadovams ir valdymo organams, bei laiku reaguoti į reikšmingus rizikų pokyčius.

3.1.7. **Duomenų kokybės ir patikimumo principas.** Rizikų nustatymas, vertinimas, stebėsena ir sprendimų priėmimas grindžiami tiksliais, aktualiais, išsamiais ir patikimais duomenimis bei informacija. Bendrovės grupė užtikrina rizikos duomenų vientisumą, atsekamumą, kokybę ir aiškiai apibrėžtą duomenų savininkystę. Kai duomenų nepakanka arba jų patikimumas ribotas, ši aplinkybė įvertinama priimant sprendimus ir valdant rizikas.

3.1.8. **Nuolatinio tobulinimo principas.** Rizikų valdymo sistema periodiškai peržiūrima ir tobulinama atsižvelgiant į Bendrovės grupės veiklos pokyčius, rizikų aplinkos raidą, teisės aktų reikalavimus, priežiūros institucijų rekomendacijas bei gerąją praktiką.

4. RIZIKŲ VALDYMO SISTEMA

4.1. Rizikų valdymo sistemos tikslas – užtikrinti savalaikį rizikų identifikavimą, vertinimą, valdymą, stebėseną bei informacijos apie rizikas teikimą, siekiant apsaugoti Bendrovės grupės veiklos tęstinumą, finansinį tvarumą, reputaciją, strateginių tikslų įgyvendinimą ir teisės aktų reikalavimų laikymąsi.

4.2. Rizikų valdymo sistema yra integruota į Bendrovės grupės valdyseną, strateginį planavimą, sprendimų priėmimo procesus, veiklos planavimą ir vidaus kontrolės sistemą bei taikoma visose Bendrovės grupės veiklos srityse.

4.3. Rizikų valdymas organizuojamas centralizuotai, nustatant vieningą metodologiją, procesus, aiškius atsakomybės ir atskaitomybės principus.

4.4. Rizikų valdymo sistemoje taikomas Trijų linijų modelis, užtikrinantis aiškų atsakomybių paskirstymą tarp rizikas valdančių, jas prižiūrinčių ir nepriklausomai vertinančių funkcijų.

4.5. Veiklos tęstinumo ir veiklos atsparumo valdymas yra sudedamosios Bendrovės grupės rizikų valdymo sistemos dalys. Siekdama užtikrinti veiklos tęstinumą reikšmingų sutrikimų atveju, Bendrovės grupė identifikuoja kritinius veiklos procesus, vertina galimą veiklos sutrikimų poveikį atlikdama veiklos poveikio analizę ir planuoja veiklos atkūrimo priemones. Veiklos poveikio analizės rezultatai naudojami veiklos tęstinumo priemonėms planuoti, įgyvendinti, tobulinti, bei trečiųjų šalių rizikos valdymo principams nustatyti.

4.6. Bendrovės grupė užtikrina rizikų, kylančių dėl naudojimosi trečiųjų šalių teikiamomis paslaugomis, valdymą, taikydama jų vertinimo, stebėsenos ir kontrolės priemones.

4.7. IRT ir kibernetinio saugumo rizikos valdymas yra Bendrovės grupės rizikų valdymo sistemos dalis ir vykdomas laikantis taikomų skaitmeninės veiklos atsparumo reikalavimų.

4.8. Aukščiausio lygmens rizikų valdymo dokumentas yra ši Politika, nustatanti rizikų valdymo sistemos tikslus, principus, organizavimo modelį ir pagrindinius procesus.

4.9. Rizikos apetito sistemos dokumentus sudaro Rizikos apetito sistemos politika (RAF) ir Rizikos apetito pareiškimas (RAS), nustatantys Bendrovės prisiimamos rizikos lygį, pagrindinius rizikos rodiklius (KRI), limitus, tolerancijos ir jų stebėsenos principus.

4.10. Politikos ir rizikos apetito sistemos nuostatos detalizuojamos tvarkose ir kituose vidaus dokumentuose, reglamentuojančiuose konkrečių rizikų valdymą, vertinimą, kontrolę, stebėseną bei ataskaitų teikimą.

5. RIZIKŲ VALDYMO PROCESAS

5.1. Rizikų valdymas Bendrovės grupėje vykdomas kaip nuolatinis ir pasikartojantis procesas, kuriuo siekiama laiku nustatyti, įvertinti, valdyti ir stebėti rizikas, galinčias turėti įtakos organizacijos strateginių ir veiklos tikslų įgyvendinimui. Rizikų valdymo procesas apima:
- 5.1.1. **Rizikų identifikavimą** – nustatomi vidaus ir išorės veiksniai, galintys turėti įtakos Bendrovės grupės strateginiams ir veiklos tikslams. Rizikų identifikavimas ir pirminis vertinimas atliekami reguliariai, taip pat pasikeitus Bendrovės grupės veiklai, diegiant naujus produktus ar paslaugas, įvykus reikšmingiems reguliacinės, ekonominės ar veiklos aplinkos pokyčiams arba nustačius naujus rizikos veiksnius;
- 5.1.2. **Rizikų vertinimą** – nustatoma identifikuotų rizikų reikšmė, atsižvelgiant į jų tikimybę, poveikį ir kitus nustatytus vertinimo kriterijus. Rizikos vertinamos prieš kontrolės priemonių taikymą (įgimta rizika) ir po jų taikymo (liekamoji rizika);
- 5.1.3. **Rizikų kontrolę** – parenkamos ir įgyvendinamos rizikų valdymo priemonės, taikant vieną ar derinant kelias iš šių rizikų valdymo strategijų:
  - 5.1.3.1. rizikos vengimą;
  - 5.1.3.2. rizikos mažinimą;
  - 5.1.3.3. rizikos perleidimą;
  - 5.1.3.4. rizikos pasidalijimą;
  - 5.1.3.5. rizikos prisiėmimą.
- 5.1.4. **Rizikų stebėseną** – vertinami rizikų pokyčiai, kontrolės priemonių veiksmingumas, rizikos rodiklių reikšmės bei rizikos apetito ir tolerancijos laikymasis;
- 5.1.5. **Informavimą ir ataskaitų teikimą** – užtikrinamas savalaikis informacijos apie rizikas, jų pokyčius ir rizikų valdymo rezultatus teikimas valdymo organams ir kitoms suinteresuotoms šalims pagal jų kompetenciją.

5.2. Vertindama rizikas Bendrovės grupė atsižvelgia į balansinės ir mandatinės veiklos ypatumus, rizikų pobūdį ir jų paskirstymą.

5.3. Rizikų stebėsenai Bendrovės grupėje sudaromas rizikų registras. Rizikų registras yra pagrindinė rizikų stebėsenos priemonė, kurioje registruojamos identifikuotos rizikos, jų vertinimas, taikomos kontrolės priemonės, rizikos savininkai, rizikos lygis, planuojami veiksmai ir peržiūros terminai. Kiekviena rizika turi aiškiai priskirtą savininką atsakingą už rizikos stebėseną, periodinį vertinimą ir rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo koordinavimą. Už Rizikų registro koordinavimą yra atsakingas Bendrovės padalinys, vykdantis Rizikos valdymo funkciją.

5.4. Bendrovės grupė užtikrina rizikų valdymui ir rizikos valdymo priemonių įgyvendinimui užtikrinimui pakankami finansiniai, žmogiškieji ir kiti reikalingi ištekliai, atsižvelgiant į rizikų pobūdį ir reikšmingumą.

5.5. Rizikų valdymo procesas reguliariai peržiūrimas siekiant užtikrinti jo veiksmingumą, atitiktį teisės aktų reikalavimams, gerajai praktikai bei Bendrovės grupės strateginiams tikslams. Atsižvelgiant į stebėsenos, auditų, incidentų analizės ir vadovybės vertinimo rezultatus, procesas prireikus tobulinamas.

6. RIZIKŲ VALDYMO SISTEMOS STRUKTŪRA IR ATSAKOMYBĖS

6.1. Bendrovės grupės rizikų valdymo sistema organizuojama vadovaujantis Trijų linijų modeliu, kuris apibrėžia atsakomybių pasiskirstymą Bendrovės grupėje, siekiant užtikrinti veiksmingą rizikų valdymą, vidaus kontrolę ir valdyseną. Trijų linijų modelį sudaro:
- 6.1.1. **Pirmoji linija** – veiklos padaliniai ir darbuotojai, kurie vykdydami kasdienę veiklą prisiima, identifikuoja, vertina, valdo ir kontroliuoja rizikas savo atsakomybės srityse, užtikrina rizikos apetito ir juo nustatytų rizikos limitų laikymąsi;
- 6.1.2. **Antroji linija** – padalinai ir pareigūnai, atliekantys rizikos valdymo ir atitikties funkcijas: vykdo rizikų valdymo sistemos kontrolę, nustato rizikų valdymo principus ir metodikas, stebi rizikų lygį, teikia metodinę pagalbą pirmajai linijai ir kontroliuoja, kad Bendrovės grupės veikla būtų vykdoma laikantis rizikos apetito, rizikos limitų, išorės ir vidaus teisės aktų, ir gerosios rizikos valdymo praktikos. Antroji linija (jai priskirti padaliniai ir pareigūnai) veikia nepriklausomai (funkciškai ir organizaciškai) nuo pirmosios linijos

operacijų užtikrindama funkcinį ir organizacinį nepriklausomumą, teikia nepriklausomas išvadas ir rekomendacijas valdybai ir Bendrovės vadovui.

6.1.3. **Trečioji linija** – padalinai ir pareigūnai, atliekantys vidaus audito funkciją: nepriklausomai vertina rizikų valdymo, vidaus kontrolės ir valdysenos procesų pakankamumą bei veiksmingumą.

6.2. Bendrovės grupėje aiškiai atskirtos Stebėtojų tarybos, komitetų, Valdybos, Bendrovės vadovo ir kitų vadovų (pareigūnų) pareigos ir atsakomybės, užtikrinant patikimą sprendimų priėmimo procesą, interesų konfliktų prevenciją ir veiksmingą rizikų valdymą.

6.3. Atsakomybės, susijusios su rizikų valdymu:

6.3.1. Akcininkas nustato Bendrovės grupės rizikų valdymo strateginę kryptį ir prižiūri jos įgyvendinimą. Akcininkas nedalyvauja kasdienėje operatyvinėje veikloje ir nepriima operacinių sprendimų, susijusių su rizikų valdymu.

6.3.2. Stebėtojų taryba užtikrina, kad Bendrovėje ir Bendrovės grupėje vidaus kontrolės sistema ir rizikų valdymas būtų veiksmingi ir atitiktų NPB įstatymo ir Finansų įstaigų įstatymo bei priežiūros institucijos nustatytus reikalavimus. Stebėtojų taryba tvirtina Rizikų valdymo politiką, Rizikos apetito sistemos dokumentus ir kitus jos kompetencijai priskirtus rizikų valdymo dokumentus, stebi Rizikų valdymo politikos įgyvendinimą, nustatyto rizikos apetito laikymąsi, sudaro Rizikų valdymo komitetą ir nustato komiteto funkcijas, atsižvelgiant į Audito ir kontrolės komiteto bei Rizikų valdymo komiteto rekomendacijas ir siūlymus priima sprendimus dėl vidaus kontrolės sistemos ir rizikų valdymo efektyvumo užtikrinimo. Stebėtojų taryba nedalyvauja kasdieninėje operacinėje rizikų valdymo veikloje ir nepriima operacinių sprendimų, susijusių su rizikų valdymu.

6.3.3. Audito ir kontrolės komitetas atlieka Bendrovės grupės vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų, turinčių įtakos Bendrovės grupės finansinei ir tvarumo atskaitomybei, bei rizikų valdymo procesų veiksmingumo priežiūrą ir teikia rekomendacijas ir siūlymus stebėtojų tarybai dėl jų .

6.3.4. Valdyba atsako už Stebėtojų tarybos patvirtintos Rizikų valdymo politikos, Rizikos apetito sistemos ir kitų rizikų valdymo dokumentų įgyvendinimą. Valdyba užtikrina veiksmingą rizikų valdymo sistemos veikimą, stebi Bendrovės grupės rizikos profilį, priima sprendimus dėl rizikų valdymo ir inicijuoja veiksmus, kai nustatomi nukrypimai nuo patvirtinto rizikos apetito ar nustatytų limitų.

6.3.5. Bendrovės vadovas atsako už kasdienį rizikų valdymo sistemos įgyvendinimą Valdybos nustatytų atsakomybių ribose. Bendrovės vadovas atsako už Rizikų valdymo politikos, Rizikos apetito sistemos ir kitų rizikų valdymo dokumentų įgyvendinimą, paskirsto atsakomybes už rizikų valdymą, užtikrina rizikų identifikavimo, vertinimo, kontrolės ir stebėsenos procesų vykdymą bei savalaikį rizikos informacijos ir ataskaitų teikimą Valdybai.

6.3.6. Visų Bendrovės grupės įmonių ir šių įmonių struktūrinių padalinių vadovai atsako už rizikų valdymo ir vidaus kontrolės priemonių taikymą savo atsakomybės srityse, nustatytų rizikos limitų laikymąsi, Rizikų valdymo politikos ir kitų rizikų valdymą reglamentuojančių vidaus dokumentų reikalavimų įgyvendinimą bei rizikų identifikavimą ir savalaikį jų eskalavimą.

6.3.7. Visi Bendrovės grupės įmonių darbuotojai privalo laikytis jiems taikomų rizikų valdymą reglamentuojančių vidaus dokumentų reikalavimų, identifikuoti savo veiklos srityje kylančias rizikas ir nustatyta tvarka informuoti tiesioginį vadovą ir (arba) atsakingą padalinį ar valdymo organą apie reikšmingus rizikos įvykius, incidentus ar rizikos limitų pažeidimus.

6.3.8. Rizikos valdymo departamentas yra antrosios linijos funkcijas vykdantis Bendrovės struktūrinis padalinys, kuris yra atsakingas už Bendrovės grupės rizikų valdymo sistemos kūrimą, palaikymą, koordinavimą ir priežiūrą. Jis rengia ir tobulina rizikų valdymo metodikas, koordinuoja rizikų identifikavimo, vertinimo, kontrolės ir stebėsenos procesus, stebi Bendrovės grupės rizikos profilį, vertina rizikų valdymo priemonių veiksmingumą, teikia metodologinę pagalbą bei teikia informaciją ir rekomendacijas Valdybai, Stebėtojų tarybai ir Rizikų valdymo komitetui, o su konkrečia Bendrovės valdoma įmone susijusią informaciją ir rekomendacijas teikia atitinkamos valdomos įmonės valdymo organams ir vadovams. Už Rizikos valdymo departamento veiklą atsako Rizikos valdymo departamento direktorius, kuris, atlikdamas Rizikos pareigūno funkcijas, pavaduoja Vyriausiąjį rizikos pareigūną.

6.3.9. Atitikties departamentas yra antrosios linijos funkcijas vykdantis Bendrovės struktūrinis padalinys, kuris atsakingas už atitikties rizikos valdymą ir teisės aktų, reguliacinių

reikalavimų bei vidaus dokumentų laikymosi stebėseną. Jis dalyvauja identifikuojant ir vertinant atitikties riziką, konsultuoja Bendrovės grupės įmonių darbuotojus atitikties klausimais, teikia rekomendacijas dėl nustatytų trūkumų šalinimo, stebi korekcinių veiksmų įgyvendinimą ir informuoja Bendrovės grupės įmonių valdymo organus apie reikšmingus atitikties rizikos aspektus. Už Atitikties departamento veiklą atsako Atitikties departamento direktorius, kuris, atlikdamas Atitikties pareigūno funkcijas, pavaduoja Vyriausiąjį atitikties pareigūną.

6.3.10. Vidaus audito tarnyba yra trečiosios linijos funkcijas vykdantis Bendrovės struktūrinis padalinys, kuris atskaitingas Stebėtojų tarybai ir Audito ir kontrolės komitetui pagal nustatytą kompetenciją. Vidaus audito tarnyba teikia objektyvų užtikrinimą dėl Bendrovės grupės valdysenos, rizikų valdymo ir vidaus kontrolės sistemų pakankamumo, veiksmingumo ir atitikties, teikia rekomendacijas nustatytiems trūkumams šalinti ir stebi jų įgyvendinimą, išlaikydamas funkcinį ir organizacinį nepriklausomumą nuo audituojamų veiklų. Už vidaus audito tarnybos veiklą yra atsakingas vidau audito tarnybos vadovas.

6.3.11. Vyriausiasis rizikos pareigūnas, Vyriausiasis atitikties pareigūnas ir Vidaus auditas turi teisę tiesiogiai ir nevaržomai kreiptis į Valdybą, Stebėtojų tarybą, atitinkamus komitetus ir Akcininką, taip pat turi teisę tiesiogiai eskaluoti reikšmingus rizikos klausimus Stebėtojų tarybai arba atitinkamam komitetui, jeigu Vyriausiasis rizikos pareigūnas mano, kad klausimas nebuvo tinkamai išspręstas.

7. RIZIKOS APETITO SISTEMA

7.1. Rizikos apetito sistema yra Bendrovės grupės rizikų valdymo sistemos dalis, nustatanti Bendrovės grupės pasirengimą prisiimti riziką siekiant strateginių tikslų bei vykdant nacionalinio plėtros banko funkcijas. Rizikos apetito sistema užtikrina, kad Bendrovės grupės prisiimama rizika neviršytų jos rizikos valdymo pajėgumų, kapitalo, likvidumo galimybių ir kitų veiklos apribojimų.

7.2. Rizikos apetito sistema grindžiama proporcingumo, atsargumo, rizikos kultūros, rizikų valdymo, duomenų kokybės ir atskaitomybės principais. Rizikos apetitas ir jį išreiškiantys rodikliai reguliariai stebimi, o rizikos apetito sistema peržiūrima ne rečiau nei kartą per metus, atsižvelgiant į Bendrovės grupės strategiją, veiklos modelį, rizikos profilį bei išorės aplinkos pokyčius.

7.3. Rizikos apetitas yra integrali strateginio valdymo ir planavimo proceso dalis. Nustatant strateginius tikslus, rengiant veiklos, kapitalo ir finansavimo planus bei priimant reikšmingus veiklos sprendimus, vertinama jų atitiktis nustatytam rizikos apetitui. Rizikos apetitas padeda užtikrinti subalansuotą santykį tarp Bendrovės grupės tikslų įgyvendinimo ir prisiimamos rizikos.

7.4. Rizikos apetitui valdyti nustatomos rodiklių tolerancijos ribos. Rizikos tolerancija nustato priimtinus nukrypimus nuo nustatyto rizikos apetito rodiklių.

7.5. Rizikos apetito formavimui Bendrovėje įdiegti ICAAP ir ILAAP procesai. Jų metų identifikuojamos aktualios rizikos, vyksta jų periodinė peržiūrima įvertinant į Bendrovės grupės kapitalo ir likvidumo poreikius, planuojamą veiklos apimtį. Nepalakantiems scenarijams įvertinti pasitelkiamas testavimas nepalankiausiomis sąlygomis.

7.6. Rizikos apetito sistemos principai, valdymo procesai, atsakomybės nustatomi Rizikos apetito sistemoje (RAF). Konkretus Bendrovės grupės rizikos apetitas, pagrindiniai rizikos rodikliai (KRI), jų limitai, tolerancijos ribos, stebėsenos ir eskalavimo reikalavimai nustatomi Rizikos apetito pareiškime (RAS). RAS rodikliai taikomi balansinei ir (ar) mandatinei veiklai pagal konkrečios rizikos pobūdį.

8. RIZIKŲ KLASIFIKAVIMAS

8.1. Bendrovės grupė savo veikloje susiduria su įvairiomis rizikomis, kurios gali kilti vykdant balansinę ir (ar) mandatinę veiklą, įgyvendinant strateginius tikslus, teikiant finansines priemones ir vykdant kitas pavestas funkcijas.

8.2. Bendrovės grupės veikloje taikomų rizikų klasifikacija ir rizikų kategorijos nustatytos Rizikos apetito sistemos politikos priede Nr. 1 „Rizikos taksonomija“ ir periodiškai peržiūrima, atsižvelgiant į veiklos pokyčius bei priežiūros institucijų lūkesčius.

8.3. Bendrovės veikloje išskiriamos šios rizikos:

8.3.1. rizikos veikiančios kapitalą:

8.3.1.1. kapitalo rizika;

8.3.1.2. kredito rizika;

8.3.1.3. portfelio koncentracijos rizika, įskaitant didelių pozicijų koncentraciją;

8.3.1.4. rinkos rizika, įskaitant užsienio valiutų kurso (FX) riziką;

8.3.1.5. palūkanų normos rizika bankinėje knygoje (IRRBB);
8.3.1.6. operacinė rizika, įskaitant:
8.3.1.6.1. informacinių ir ryšių technologijų (IRT) riziką;
8.3.2. likvidumo rizika;
8.3.3. pinigų plovimo prevencijos, sankcijų taikymo ir atitikties rizikos:
8.3.3.1. pinigų plovimo ir teroristų finansavimo rizika;
8.3.3.2. atitikties rizika;
8.3.4. Kitos reikšmingos rizikos:
8.3.4.1. strateginė rizika;
8.3.4.2. teisinė rizika;
8.3.4.3. reputacijos rizika;
8.3.4.4. tvarumo (ESG) rizika.

8.4. Detalus rizikų aprašymai pateikiami Rizikos apetito sistemos politikoje.

9. RIZIKOS KULTŪRA

9.1. Bendrovės grupėje rizikos kultūra yra neatsiejama rizikų valdymo sistemos dalis ir padeda užtikrinti, kad rizikų valdymo principai būtų taikomi visuose organizacijos lygmenyse.
9.2. Rizikos kultūra turi užtikrinti, kad priimant sprendimus būtų atsižvelgiama į Bendrovės grupės rizikos apetitą, strateginius tikslus ir teisės aktų reikalavimus.
9.3. Bendrovės grupė skatina aplinką, kurioje rizikos identifikuojamos, vertinamos, valdomos ir komunikuojamos laiku, o darbuotojai aktyviai prisideda prie rizikų valdymo proceso.
9.4. Bendrovės grupė organizuoja darbuotojų mokymus, siekdama didinti rizikos suvokimą, skatinti rizikos kultūrą ir pranešimų apie pažeidimus kultūrą. Už rizikų valdymą pagal savo kompetenciją ir atsakomybės sritį atsako visi Bendrovės grupės darbuotojai, padalinių vadovai ir valdymo organų nariai.
9.5. Bendrovės grupė periodiškai vertina rizikos kultūros brandą ir, atsižvelgdama į rizikų stebėsenos, atitikties funkcijos bei vidaus audito rezultatus, prireikus įgyvendina priemones rizikos kultūrai stiprinti.

10. INFORMACIJOS TEIKIMAS

10.1. Bendrovės grupėje užtikrinamas savalaikis, tikslus ir patikimas informacijos apie rizikas teikimas atitinkamiems valdymo organams, siekiant sudaryti prielaidas priimti pagrįstus rizikos valdymo sprendimus.
10.2. Informacijos apie rizikas teikimas yra neatsiejama rizikų valdymo ciklo dalis ir apima rizikų stebėseną, rizikos įvykių eskalavimą bei rizikos ataskaitų rengimą ir teikimą.
10.3. Rizikos informacija yra nuosekli, palyginama laike ir parengta taip, kad sudarytų prielaidas laiku priimti valdymo sprendimus.
10.4. Rizikos informacija rengiama vadovaujantis šiais principais:
10.4.1. informacija turi būti tiksli, patikima, aktuali ir pakankama sprendimams priimti;
10.4.2. informacija teikiama reguliariai arba nedelsiant, kai nustatomi rizikos įvykiai, reikšmingi rizikų pokyčiai ar nukrypimai;
10.4.3. ataskaitų turinys ir detalumas turi būti proporcingi Bendrovės grupės veiklos pobūdžiui, mastui ir sudėtingumui;
10.4.4. rizikos informacija turi apimti reikšmingas balansinės ir mandatinės veiklos rizikas;
10.4.5. rizikos informacija turi užtikrinti objektyvų Bendrovės grupės rizikos profilio vertinimą.
10.5. Rizikos valdymo departamentas ir vyriausias rizikos pareigūnas reguliariai rengia rizikos ataskaitas ir teikia jas Bendrovės Valdymo organams bei, prireikus, kitiems kompetentingiems valdymo organams, komitetams ar Bendrovės valdomų įmonių vadovams.
10.6. Rizikos ataskaitose, atsižvelgiant į jų paskirtį, pateikiama informacija apie:
10.6.1. Bendrovės grupės rizikos profilį ir jo pokyčius;
10.6.2. rizikų būklę;
10.6.3. rizikos apetito rodiklių ir limitų laikymąsi;
10.6.4. reikšmingus rizikos incidentus ir nustatytus pažeidimus;
10.6.5. taikomas arba planuojamas rizikos valdymo priemones;
10.6.6. kitą informaciją, reikalingą valdymo organų sprendimams priimti.
10.7. Nustačius reikšmingą rizikos įvykį, rizikos apetito rodiklių pažeidimą arba kitą reikšmingą nukrypimą:

10.7.1. apie įvykį atsižvelgiant į jo reikšmingumą ir nustatytus eskalavimo reikalavimus informuojami atsakingi vadovai ir atitinkami Bendrovės ir jos valdomų įmonių valdymo organai;
10.7.2. įvertinamas įvykio poveikis Bendrovės grupės veiklai;
10.7.3. prireikus inicijuojamos rizikos mažinimo priemonės ir užtikrinama jų įgyvendinimo stebėsena. Rizikos valdymo departamentas ir vyriausias rizikos pareigūnas stebi priemonių įgyvendinimą ir apie pažangą informuoja Valdymo organus.

10.8. Detalūs rizikos rodiklių eskalavimo reikalavimai detalizuojami tvarkose ir kituose vidaus dokumentuose.

11. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

11.1. Politiką ir jos pakeitimus tvirtina Bendrovės stebėtojų taryba.
11.2. Politikos peržiūrėjimą, atnaujinimą inicijuoja ir koordinuoja Bendrovės Veiklos rizikų valdymo skyrius.
11.3. Politikos nuostatos peržiūrimos ir pagal poreikį keičiamos ne rečiau kas 2 metus arba įvykus reikšmingiems pokyčiams.
11.4. Pasikeitus teisės aktams, Politika taikoma tiek, kiek neprieštarauja aktualiems teisės aktams.
11.5. Su Politika Bendrovės darbuotojai supažindinami per Bendrovės dokumentų valdymo sistemą Doclogix, o Bendrovės valdomų įmonių darbuotojai – laikantis šiose įmonėse nustatytos darbuotojų supažindinimo su darbuotojams reikalinga informacija tvarkos.

_____